

Medicina d'Occitània

ÉMILE TÉDENAT, PROFESSOR DE CIRURGIA DE MONTPELLER

Jacint CORBELLÀ i CORBELLÀ

Acadèmic numerari

Durant molts anys bastants metges catalans, de primera línia, tenien el punt de referència de la seva especialitat en la medicina francesa, principalment en els pols d'influència de París i de Montpeller. Això ha estat ben palès en l'ampli entresigle XIX-XX, en el qual la cirurgia va fer un progrés extraordinari. A Montpeller en aquest temps van coincidir a la facultat i es hospitals diversos cirurgians de primer nivell. El més important fou, sens dubte, Emile Forgue (1860-1943), autor d'una obra extensa com a cirurgià, i també d'obra escrita que va tenir molta influència. Louis Dulieu diu d'ell: *“En quant a Émile Forgue, va ser realment el ‘tenor’ de la seva època”*. Pel que fa a Tedenat segueix: *“Remarcant el valor que es donava a les càtedres aleshores, ‘Émile Tedenat, amb el seu llarg regnat de trenta set anys va ser contemporani, però també el rival de Forgue’”*.

Ambdós van practicar la cirurgia general, tota l'especialitat, però amb matisacions. Una important va ser l'anestèsia. Tedenat preferia l'anestèsia amb èter. Forgue, quan es podia, utilitzava més la raquí. També destacaren Alfons Dubreil, una mica més gran, i Eugène Estor, més esbiaixat després cap a la cirurgia infantil i l'ortopèdia. Remarquem la importància que va tenir l'excés de malalts traumàtics en els ferits de la guerra de 1914-18. Émile Tedenat va néixer a La Vacquerie, prop de Montpeller, departament de l'Hérault, el 21 de desembre de 1851. El seu pare, d'origen parisenc, era metge d'aquell poble. Va començar a estudiar medicina a Montpeller, però al cap d'un any passà a Lyon on va fer la carrera i seguirà uns pocs anys més, on es gradua de doctor el 1879. L'any següent, el 1880, guanya un concurs d'agregat, a la secció de cirurgia, i torna a Montpeller, on ja farà la resta del

seu treball durant més de cinquanta anys, fins a la seva mort el 14 de desembre de 1943. L'octubre de 1885 havia estat nomenat professor de Clínica Quirúrgica, fins que es va jubilar el 1922.

En l'anàlisi de la seva obra destaca més el treball de quiròfan, i el vessant docent, que no la dedicació a escriure. Tot i això té una obra prou interessant. Des del punt de vista pràctic ho operava tot, encara que tenia alguna preferència, derivada de la casuística per la cirurgia abdominal, estómac i budell, i la urologia, i en aquest cas els càlculs a la bufeta de l'orina. Els resultats, considerats en el seu temps, eren bons. Va tenir una fixació per la lluita contra les infeccions, i fou un dels partidaris més rigorosos de la pràctica antisèptica, potser l'introduïdor més eficaç de l'asèpsia a Montpeller, que havia après de jove amb Lister a Edinbourg.

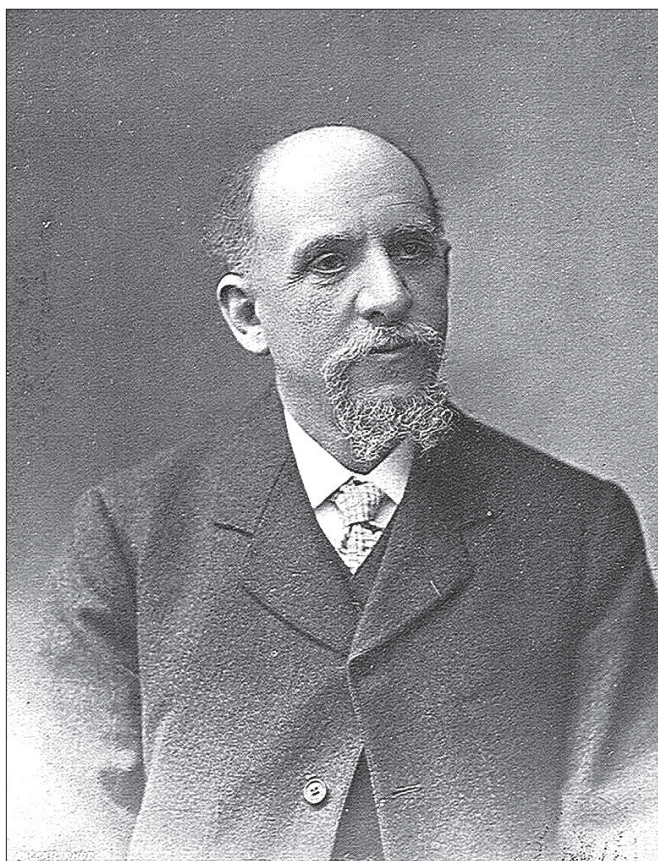
Un altre aspecte important en la seva activitat, tot i que menys agraït, va ser la dedicació a l'administració hospitalària. Van ser molts anys, des de finals del segle XIX fins el 1940, quan portava prou temps de jubilat. També va ser membre de l'Acadèmia de Cirurgia, des de 1899.

OBRA ESCRITA. No és excessiva, atenent als paràmetres dels professors de primer nivell. Dulieu (t. 5, 2, p. 172-173) ressenya 38 treballs. Tots ells tenen relació directament amb la clínica. El més important, i de molt, són les *“Leçons de Chirurgie clinique faites à l'hôpital de Montpellier”*, publicat el 1900, un tom de pràcticament cinc-cents pàgines, on recull molts treballs, lliçons, de clínica quirúrgica, o sigui de la seva experiència com a cap de servei de cirurgia. Va seguir amb el rema, en dos altres volums, en que va modificar lleugerament el títol: *“Mémoires de chirurgie”*. Aquesta és l'única obra realment voluminosa que hem trobat.

També cal esmentar a part, pel seu significat biogràfic, la tesi de doctorat que havia presentat en els seus anys de Lyon: “*Étude critique de la septicémie et de la pyohémie (clinique et expérimentation)*”, 1880. Té 126 pàgines. I el treball que va presentar pel concurs d’agregat, el mateix 1880: “*Des gelu-*

res”, de 160 pàgines. I encara, també una petita monografia “*De la névralgie du testicule*”, Montpel·lier, 1897, de 14 pàgines.

La resta de treballs referenciats per Dulieu són articles, la majoria a Montpel·lier Médical.

PROFESSEUR TÉDENAT
Professeur de Clinique Chirurgicale à l'Université de Montpellier,
Chirurgien de l'Hôpital Saint-Eloi.

